

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ ТА ПРОГРАМ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20 <u>23</u> /20 <u>24</u>
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: доц. Олег МАЗУРИК

Пролонговано: на 20__/20__ н р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Олег МАЗУРИК д.соц.н., доцент, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

(підпис)

Олег МАЗУРИК

Протокол № 10 від «31» серпня 2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 10 від «31» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

Київ 2023

1. **Мета дисципліни** – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності по оцінюванню соціальних програм та проєктів.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проєкти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.
2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї
3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. **Анотація навчальної дисципліни**

Знайомство із сутністю моніторингу та оцінювання соціальних програм та проєктів розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері - евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає теоретичні та методологічні основи розробки та оцінювання соціальних програм та проєктів, зокрема, з'ясування способів і засобів соціологічного аналізу впливу соціальних проєктів на різні сфери суспільного життя. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентрированої освіти.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- Надати загальний огляд теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оцінювання соціальних програм та проєктів.
- Ознайомлення з основними правилами складання проєктів / програм та планування і проведення їх оцінювання щодо процесу та очікуваних результатів впровадження
- Формування у студентів вмінь та навичок з проєктування оціночної діяльності.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночної діяльності щодо соціальних програм та проєктів.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК1);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК5);
- здатність організувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів, здійснювати процедуру соціологічного оцінювання (СК12);
- здатність проводити експертизи та оцінювання соціального стану організацій, регіонів, відповідності програм соціального розвитку міжнародним показникам (СК16).

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4.автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	Знати зміст програми оцінювання соціальних проєктів	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь, контрольна робота	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірювальних процедур для проведення оцінювання	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь, контрольна робота	20
2.2	Вміти складати план та календарний графік проведення оцінювання.	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь, контрольна робота	20
3	Удосконалення навичок комунікації	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь	20
4	Робота в групі	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Усна відповідь	20

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1	2.1	2.2	3	4
ПРН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач	+			+	
ПРН14. Застосовувати теоретичні підходи та методологію аналізу до діагностики та вирішення організаційних та регіональних проблем		+	+		
ПРН17. Визначити та конструювати соціальні механізми стабільного функціонування та розвитку соціальних систем різного рівня		+		+	
ПРН18. Організувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів, проводити експертизи та оцінювання програм соціального розвитку та соціального стану організацій, регіонів тощо	+				+

7. **Схема формування оцінок.**

7.1. **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. Індивідуальна та групова робота на практичних заняттях: РН1, РН2.1, РН2.2, РН3, РН4 **80 балів / 48 бали**
2. Виконання контрольних робіт: РН1.1, РН2.1, РН2.2 – **20 балів / 12 балів (2 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів)**

- **підсумкове оцінювання у формі заліку¹**

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум* – **60 балів** для одержання заліку обов'язково *написати 2 контрольні роботи та виконати завдання для самостійної роботи до 6 (60%) тем дисципліни.*

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Усні відповіді оцінюються по факту проведення практичних занять, бали накопичуються протягом семестру.
2. Контрольна робота №1 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 1-8.
3. Контрольна робота №2 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 9-15.

7.3. **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

¹ Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять.

№ з/п	Помер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практ. заняття	самост. робота
1. Планування оцінювання				
1	Оцінювання як форма експертної діяльності	2	2	4
2	Міжнародний досвід оцінювання програм та проєктів	2	2	4
3	Міжнародні та вітчизняні стандарти оцінювання	2	2	4
4	Правові засади оцінювання в Україні	2	2	4
5	Поняття програм та проєктів (загальна характеристика проєктної та програмної діяльності)	2	2	4
6	Моніторинг і оцінювання: подібність і відмінності	2	2	4
7	Планування та етапи проведення оцінки програм	2	2	4
8	Розробка мірил оцінювання	2		4
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	
2. Проведення оцінювання				
9	Збір даних для оцінювання	2	2	4
10	Інтерпретація та аналіз даних при оцінюванні.	2	2	4
11	Оцінювання державних програм	2	2	4
12	МіО діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування	2	2	4
13	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	4
14	Роль оцінювача. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	4
15	Впровадження результатів оцінювання в управлінські рішення	2		4
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	
	ВСЬОГО	30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Практичні заняття – 30 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. - К.: Всеуито, 2003. - 350 с.
3. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. – 176 с.
4. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проєктів і програм: Навчально-методичний посібник. - Одеса: ТЭС, 2009. – 112 с.
5. Моніторинг і оцінювання у стратегічному управлінні // Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник / Валерій Тертичка. К.: «К.І.С.». 2017. С. 413-489.
6. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. – 580 с.
7. Як підготувати якісний соціальний проєкт? Методичний посібник. Київ, 2020 68 с. // <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/yak-pidgotuvati-yakisniy-sozialniy-proekt.pdf>

Додаткова:

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Технологія оцінки соціальних програм та проєктів. Кіровоград, ІСКМ, 2007. - 100 с. // <http://surl.li/bt7sq>

2. Безпалько О.В. Соціальне проєктування. Навчальний посібник. – К., 2010. – 127 с. // http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2615/1/O_Bezpalko_SP_IL_KUBG.pdf
3. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горорішко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. – 53 с.
4. Дембійський С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2010, №3. – С. 173-184.
5. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: Практичний посібник для виконавців проєктів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. – Київ: МФ "Відродження", 2017. – 27 с. // http://issuu.com/ufua/docs/imio_framework_final_web?e=2879057/43553518
6. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. – К.: К.І.С., 2013. – 272 с.
7. Мазурик О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. – Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020. – 140 с.
8. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О.О. Яременко, О.Р. Артох, О.М. Балакірєва та ін. – К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. – 124 с.
9. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І. Саснка. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.
10. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник. – К.: «К.І.С.», 2017. – 932 с.
11. Тертичка В.В., Купрій В.О. Оцінювання державної політики та програм. Конспект лекцій. – К.: НАДУ, 2009. – 55 с.
12. Тертичка В.В., Купрій В.О. Оцінювання державної політики та програм. Робочий зошит дистанційного курсу. – К.: НАДУ, 2009. – 24 с.
13. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects – Sage, 2004. – 213 p.
14. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004. <https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/may/iden/Rossi-Evaluation-A-systematic-approach.pdf>
15. Patton M.Q. Facilitating Evaluation Principles in Practice - Utilization-Focused Evaluation, Saint Paul, MN January 2018, 336 p. SAGE Publications

10. Додаткові ресурси:

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.afcea.org> - Африканська асоціація з оцінювання
5. <http://www.europeanevaluation.org/> - Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)
6. <https://www.ukreval.org> - Українська асоціація оцінювання
7. <http://corec.human.cornell.edu> – Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл (Cornell Office for Research on Evaluation)